

edüp deryâ-yı Şûr yolundan Bender-i Süveyse gidüp andan sonra Kâbe(-i) Muazzama ve Medîne(-i) Münevvere ve bilâd-ı Mısır ve Şam ve anların gayrı misillüleri feth edüp memâlik-i mezkûrenin sâirine dâhil olmak isterim ve (başka) bir irade dahi tutar ki bazı sefâine cenk merdümelerini top ve tophâne ve cenk mühimmâtı ve zahfre ile dâhil edüp Bender-i Basra'yı teshir için Bender-i Surat'tan deryay-ı Şûr yoluyla irsâl eyleye ve bu mukaddimâtın telhisi oldur ki ol kelâma ki memur oldum arzyledim ol veçhile zikrolundu ve olunur. Bu ma'na üzere ki Memâlik-i Rûm'un ehl-i islâmı Tahmaskuli ile sulheylememek münâsibdir, zîra ki anın sulhuna i'tibar yokdur ol sebebden ki merdümân-ı Hindûstân ile sulh eyledi ve kendü ahdinin hilâfını izhar eyledi, binâenaleyh ma'rûz kılındı, bâkî muhayyerdirler.

UNE TENTATIVE INDIENNE EN VUE D'EMPECHER LA
CONCLUSION DE LA PAIX ENTRE L'EMPIRE
OTTOMAN ET NADİR CHAH AFCHAR
ROI DE PERSE

(Résumé)

En l'an 1157 de l'Hégire (1744) Seyyid Ataoullah vint à Istamboul comme ambassadeur de l'empereur Indien Mouhammed Chah (1719-1748).

Les diverses péripéties de son séjour en cette ville, le texte de la lettre qu'il apporta au Sultan Mahmoud, ainsi que les deux réponses de l'Empereur Ottoman se trouvent dans le İzzî Tarihi (Fol. 13 a à 14 b).

Le véritable but de la mission dudit ambassadeur fut dévoilé par celui-ci lors d'un diner chez le kethuda efendi (ministre de l'intérieur) auquel assistaient également les autres ministres ottomans. L'ambassadeur avait d'abord voulu faire cet exposé directement au sultan mais avait dû se conformer au désir qu'on lui avait manifesté de parler devant les ministres.

Une copie de son exposé, résumé et rédigé par lui-même, figure dans le Nâmé defteri No 8, page 604 des archives de

l'Empire Ottoman et est reproduite dans la photographie se trouvant à la fin de cette communication.

Cet exposé comprend les points suivants :

1. Au mois de Safar de l'an 1154 de l'Hégire (Avril-mai 1742) un ambassadeur de Tahmaskouli (Nadir Chah Afchar) vint aux Indes dans le but de se procurer autant de navires qu'il pourrait. Il en acquit 8 de grandes dimensions, mais quand on sut que ces navires étaient destinés à être utilisés contre l'Empire Ottoman, toute vente ultérieure fut arrêtée.

2. L'ambassadeur Indien Seyyid Ataoullah, lors de la traversée du Golfe Persique, apprit pendant un arrêt à Bender-i Chehr (Perse) que 500 charpentiers y travaillaient à construire des vaisseaux.

3. En l'année 1155, alors que Nadir combattait contre les Lezguis, le gouvernement de Delhi apprit d'un espion digne de confiance les projets suivants que formait ce souverain :

A) Lorsqu'en 1154 (1742) Nadir attaqua l'Empire Ottoman, il songeait à s'installer définitivement dans le pays de Roum (Anatolie) pour le cas où il pourrait le conquérir.

B) Sinon ils concluerait une paix feinte avec l'Empire Ottoman, se tournerait contre l'Empire Indien, s'emparerait de la plaine septentrionale de l'Inde, ramasserait depuis le golfe de Bengale jusqu'à la Mer Arabique, tout se qu'il y trouverait comme navires, soldats, armes, vivres etc, les embarquerait pour Suez et conquerrait La Mecque, Médine, l'Égypte, Damas etc. Il enverrait en même temps une force pour se saisir de Basra.

4. Il résulte de tout ceci que l'Empire Ottoman ne doit pas faire la paix avec Nadir, parce que toute entente conclue avec lui ne peut être qu'une duperie. L'empire Indien en a fait l'expérience.

هنگامی که بیاید عطا ملک در سی تقریر بنام حسینیه صورتی در
 در شهر هند المظفر مشرفه ایلی علی اکتفی در ملک هند و است وقت ده برون برین مطلب که جهازات فرود نایب زری بر
 این جانب خواه صد جهاز و خواه دو صد جهاز و نیز ماهه برین هر قدر که پیدا شود خرید نمایند و قیمت جهازات مذکور در
 این نامه ملک کند که از چند نفر و هند و است که احوال تقریب این جانب است بدانند و چنانچه موجب امر و است
 هر دو جهاز بزرگ خرید نمودن و فرستادن بندرجاس ملک ایران کنی این مقدمه مذکور قبل از آمدن حضرت خرمساری
 بود که دست ملک روم برود و چون دریافت نمودیم که چند جهازات برای ملک روم رفتن بوده است بنابراین از
 جهازات مذکور استوف نمودیم و نوشته به اکتفی فرستادیم که چند این است جهاز دیگری پیدا میشود و چنین وضع نمودیم
 و دیگر در آمدن این تقریر از بندر صورت از راه دریای شور که مقابل بندر ابونهر ملک ایران رسیده و مردان بندر مذکور
 چند جهاز بزرگ با آمدن و آنها نقل کرده اند که با نقد نقلی کامل است و روز مقید در کازند و جهازات بزرگ است ساخته
 و نیز در دست ختم و شین نقل کرده اند و در کلامی که در کلامی در بحار و محضره قوم از کی بود و در کلامی موسی امین است
 حضرت جهازات در اکتفی را در سلطنت ملک هند و است بنوع رسیده و کیفیت که در کلامی عازم ملک روم است و چنانچه
 مذکور بود که اگر فتح ملک روم نمود در ملک مذکور مانده خرفهت اقامت خواهم گرفت و الا فتح نتوانستم از راه
 چند سال ملک روم مصالحت ظاهر نمود و بعد از آن محافظت رسد ملک ایران کرده و خود بهرعت تمام در ملک هند و است
 رسیده جهازات کل بناگر از ابتدا سرحد کاد تا بلا حوری بندر که سرحد ملک کند است مع ختم خوب و طبعانه در راه
 چکی و یک اورع سامان کشته ذخیره داخل جهازات مذکور کرده از راه دریای شور به بندر سوس رفته و بعد از آن کعبه
 معوض و مده منوره مشاهد مهر و م و چتره نیز فتح نمود و اغلب از ملک مذکور نخواهد و نیز از راه و کبود لکه
 بعضی جهازات را برده ان جنگی مع خوب و طبعانه و سامان جنگی داخل نموده از جمله در صورت برای دریای شور
 فرستاد برای تسخیر بند شعوره بهر و تخفیف برین مقدمات بلکه به کلامی که مامور است بودیم معوض و دستیم
 چنانکه مذکور شد و میشود برین معنی که قوم اسلام ملک روم بر ملاکتی صحنه ایران مناسبت بود که معوض و
 اعتباری است چنانکه بردمان بند و استکان صحنه نمود و خلاف عهد خود ظاهر است و بنا بران معوض و دستیم
 و بی کینه

Gurkanlı Elçisi Seyyid Ataullah Han'ın tavriri (8 inci Nâme defteri s. 604).

